

ROKOTIES DZILĀK

2. JERAŠA

Jeraša ir vislabāk saglabājusies romiešu pilsēta Tuvajos Austrumos. Tā atrodas trīsdesmit kilometrus uz ziemeļiem no Jordānijas galvaspilsētas Amānas. Jēzus Kristus laikā Jeraša ietilpa Dekapolē – varenā desmit pilsētu savienībā. Tā ir vienīgā no šīm pilsētām, pa kuras senajām ielām joprojām varam staigāt un apbrīnot tās ēkas. Gadara un Filadelfija (ko tagad sauc par Amānu) bija lielākas par Jerašu, taču no šo abu seno pilsētu būvēm ir palicis gaužām nedaudz.

Jerašas vēsture iestiepjas akmens laikmetā. Pilsētas apkārtnē atrastie darbarīki liecina, ka šeit ir bijusi neolīta laika apmetne. Tuvējos pakalnos saskatāmas dolmenu paliekas, kuru akmens loki atgādina Anglijas Stounhedžu. Ziemeļu virzienā ārpus pilsētas mūriem ir agrā bronzas laikmetā apdzīvotas vietas paliekas.

Senākās mums pieejamās rakstiskās liecības par Jerašu atstājis ebreju vēsturnieks Jozefs Flāvijš, kurš piemin notikumu, kas risinājies otrajā gadu simtenī pirms Kristus. Viņš stāsta, ka Teodors ieguvis lielas bagātības, kuras glabājis Jerašā, bet augstais priesteris Aleksandrs Janeuss pēc Pellas ieņemšanas vēlreiz devies uz Gerazu (Jerašu) ar dedzīgu vēlmi iegūt Teodora dārgumus. Cietoksnim apkārt uzbūvēts trīskāršs valnis, un pilsēta tikusi iekarota (Jūdu kari, X, IV, 8). Jeraša palika jūdu rokās līdz Romas ģenerāļa Pompeja atnākšanai 63. gadā pirms Kristus.

Kopš tā laika Jeraša pārstāja būt grieķiska pilsēta. Tā pievienojās Romas brīvpilsētu savienībai, kas pazīstama kā Dekapole, gan saglabādama zināmu nabatiešu tautas ietekmi, it īpaši ķēniņa Aretas IV valdīšanas laikā.

Jeraša kristietības laikmetā

Mūsu ēras pirmajā gadsimtā Jeraša piedzīvoja sistemātisku pārbūvi. Caur pilsētas centru ziemeļu – dienvidu virzienā tika uzbūvēta taisna 600 metru gara iela, kura tur atrodas vēl tagad. Pie foruma tā paplašinās, un katrā pusē tika uzslieti 260 kaļķakmens pilāri. Starp stabiem atradās veikali kā mūsdienīgā tirdzniecības centrā.

Zem ielas bija prasmīgi izveidota kanalizācijas sistēma, un ik pēc noteikta attāluma atradās kontrolakas. Sākotnēji akām bija ar svinu apvilkta dzelzs stīpas. Svinu vietējie iedzīvotāji vēlāk izkala ārā un izmantoja pa stobru lādējamām šautenēm. Ielas bruģakmeņi ir dīķi zem neskaitāmu karatu riteņiem.

Neparastā foruma forma ir mulsinājusi vēsturniekus un arheologus. Tas nav ne apaļš, ne ovāls, taču būvēts pamatīgi. Sienas zem pilāriem, kas veido būves pamatus, iestiepjas zemē desmit metrus.

Apkārt pilsētai bija varens ārējais mūris. Uzraksts uz ziemeļrietumu vārtiem atklāj, ka tas ticis būvēts 75. gadā pēc Kristus. Bagātie pilsoņi, kuri, šķiet, lepojās ar savu pilsētu, ziedoja līdzekļus iespaidīga Zeva tempļa celšanai. Uz kādas foruma statujas atrasts uzraksts vēsta, ka „Teons

Demetrija dēls deva 7100 Tīras sudraba drahtas Zevas tempļa būvniecībai". Vecais Artemīdas templis tika atjaunots, izgreznots, un uzbūvēta svētnīca imperatoram Tibērijam.

Tajā laikā tika uzcelts arī dienvīdņu teātris. Tas spēja uzņemt 4000 pastāvīgos apmeklētājus. Sēdvietu priekšā iekaltie grieķu burti atklāja, ka aristokrāti varēja sev rezervēt vietas uz tur uzvestajām izrādēm. Šī teātra akustika ir nepārspējama. Uz skatuves izteiktu čukstu varēja sadzirdēt sēdvietu augšējās rindās. Uzraksts uz skatuves sienas ziņoja, ka kāds Titus armijas virsnieks 70. gadā dāvinājis reiz tur stāvošo uzvaras statuju. Viņam tā izmaksājusi 3000 drahtu.

Vēl lielāks Jerašas uzplaukums

106. gadā imperatora Trajāna armija ienāca Petrā un anektēja nabatiešu karalisti. Romieši uzbūvēja lielisku ceļu tīklu, kas tirdzniecību Jerašā attīstīja vēl vairāk, un pilsēta zēla. Tajā notika ikgadēji festivāli un spēles. Uzraksti atklāja, ka Titus Flāvius Kvirīna, kāds bagāts pilsonis, organizēja banketus gan spēļu uzvarētājiem, gan zaudētājiem.

Nevienu sevi cenošs romietis nespēja iedomāties dzīvi bez publiskajām pirtīm. Pirts bija ne tikai mazgāšanās priekam vai karsēšanās veselībai – tās bija arī tā laika prestiži sociālie klubi, un Jerašā tika uzbūvēti divi milzīgi termu kompleksi.

129. gadā Jerašu apmeklēja imperators Adriāns. Vieta viņam acīmredzami patika, jo valdnieks šeit palika ziemas lielāko daļu. Viņa uzturēšanās tika atzīmēta ar atjaunotu sabiedrisko ēku būvniecības aktivitāti, un pilsētas dienviddaļā tika uzcelta triumfa arka. Acīmredzot tika paredzēts pilsētas mūri pagarināt līdz šai arkai, bet pēc Adriāna aizbraukšanas entuziasms noplaka, un mūris tā arī netika turpināts.

Jerašā joprojām slejas arka ar nepabeigtajām sānsienām. Uzraksts vēsta, ka šo arku ir būvējis Flāvius Agripa.

Mūsu ēras otrais gadsimts Jerašu sastapa tās godības virsotnē. Kā atklāja uzraksti, ievērojami pilsoņi savas pilsētas rotāšanai veltīja altārus, pjedestālus un statujas. Galvenās ielas rietumu pusē tika uzcelta brīnīšķīga publiskā strūklaka jeb nimfeons (templis avotu nimfām). Ūdens iztecēja no pusapaļās celtnes atverēm un ieplūda ar lauvas galvām rotātā tvertnē, no kuras izšļācās caur lauvas mutēm, nonākdams mazos baseiniņos ietves malā.

Trešajā gadsimtā Jeraša tika paaugstināta kolonijas statusā, taču drīz pēc tam pilsētas fortūna sāka slinkot: tirdzniecības ceļi aizvirzījās citviet, un jaunas ēkas vairs būvētas netika.

Kristietība Jerašā

Jerašas pilsētā kristietība bija ieradusies jau sen, un ceturtajā gadsimtā kristiešu skaits tajā sastādīja ievērojamu daļu iedzīvotāju. Ap to laiku celtā katedrāle atklāja interesantu esošo paradumu pielāgošanu kristīgai lietošanai.

Senāk Jerašā bija Dionīsa templis, un tam līdzās – strūklaku pagalmi. Tā kā Dionīss bija vīna dievs, viņam veltītajos gadskārtējos svētkos notika pamatīgas orgijas. Kristieši katedrālī uzcēla šī tempļa vietā, un tagad reizi gadā pilsēta jautri pieminēja Kānās notikušo brīnumu – ūdens pārvēršanu par vīnu. Tika apgalvots, ka šo svētku laikā strūklaku ūdens pārvēršoties vīnā.

Piektajā gadsimtā kristietība pilsētā jau bija kļuvusi par valdošo reliģiju, un tika uzceltas divas lielas baznīcas. Kristīgā imperatora Justiniāna valdīšanas laikā sestajā gadsimtā pilsētnieki

uzbūvēja vēl septiņus dievnamus, un vienu sākotnēji kristiešu baznīcu pārvērtā par jūdu sinagogu. Šķiet, šajā laikā notika pagānisko ūdens svētku atdzimšana.

Tas bija laikmets, kad ļaudis alka greznības, bet samaksāt par to nespēja. Baznīcu sienas tika rotātas ar bezgaumīgu marmoru, un koši krāsotās vitrāžas bija ļoti sliktas kvalitātes. No šī laika ir atrasts daudz lētu dārglietu, auskaru un citu rotājumu, taču lielākā daļa ir ar stikla atdarinājumiem dārgakmeņu vietā, kas iestrādāti plāni apzeltītā bronzā. Daudz spilgti rotātu sieviešu drūzmējās veikalos un apmeklēja baznīcas, bet tas bija ārišķīgs košums.

Pasaulīgi prieki bija visai populāri, un bīskaps Plakus acīmredzot nosprieda, ka viņa draudzei būtu labāk apmeklēt kādu klubu ar kristīgu atmosfēru, nekā pievienoties baudas mīlošajam pūlim publiskajās pirtīs: viņš tieši blakus Svētā Teodora baznīcai uzbūvēja jaunas pirtis. Varbūt viņš domāja, ka tīrība ir gandrīz jau dievbijība?

Lai kā arī nebūtu, koristi tika pie jauka kluba ielas pretējā pusē baznīcai, un tur līdzās pagalmam arī garīdzniekiem atradās dažas ērtas istabas. Vismaz pagānu tempļi tika pamesti – patiesībā tos izlaupīja būvakmeņu ieguvei. Skaistajā Artemīdas tempļa pagalmā uzcēla podnieku ceļus.

611. gadā bīskaps Genēzijs uzbūvēja vēl vienu baznīcu, taču pie kristietības horizonta savilkās mākoņi. Pēc trim gadiem persiešu iebrukums deva pirmo triecienu. Dīvaini, taču no šīs okupācijas vienīgais arheoloģiskais atradums ir hipodromā uzslietie vārtu stabi polo spēlēšanai.

Jerašā ienāk islāms

Ap 635. gadu Jerašu skāra musulmaņu iebrukums, un pilsēta saruka līdz ceturtdaļai no iepriekšējiem izmēriem. Jerašas nelaimes vairoja arī dažas spēcīgas zemestrīces, kas sagāza ēkas un baznīcas. Tā kā neviens nebija tik bagāts, lai sagruvušās ēkas atjaunotu, tās palika guļam, kur kritušas.

Pēdējais trieciens pilsētai nāca 720. gadā, kad kalifs Jazids II izdeva pavēli par visu tēlu un bilžu iznīcināšanu. Fanātiskie musulmaņi uzbruka vēl palikušajām kristiešu baznīcām, demolēdami statujas un mozaīkas. Par laimi, dažas baznīcas jau bija sabrukušas un mozaīkām izklātās grīdas klātas drupām. Musulmaņi sevi neapgrūtināja ar rakšanas darbiem, atstājot tos mūsdienu arheologu ziņā. Izcilās grīdas tagad ir viens no īpašajiem apskates objektiem.

Astotajā gadsimtā daži Jerašas rajoni vēl bija apdzīvoti, taču divpadsmitajā gadsimtā tur atradās tikai pamestas drupas. Krustnesis Viljamss no Tīras stāstīja par drupās esošo pilsētu un Atabeja no Damaskas vadīto četrdesmit vīru garnizonu, kurš pārvērtis cietoksnī Artemīdas tempļi.

Krustnesis Baldvins II šo cietoksni ieņēma un nodedzināja. Galu galā Jeraša kļuva par drupām, kas aizaugušas ērkšķiem un dadžiem. No zemes joprojām slējās pilsētas pilāri, taču to nozīme bija aizmirsta. Tā tas turpinājās līdz pat 1806. gadam, kad vācu ceļotājs Zītcens Jerašu atpazīna. Arheoloģijas zinātne vēl nebija dzimusi, un apkārtējo iedzīvotāju acīs senatnei bija gaužām niecīga vērtība.

Senie tempļi tika uzskatīti par auglīgu celtniecības materiālu avotu. 1891. gadā vācu pētnieks Gotlībs Šūmahers savā atskaitē par Jerašas apmeklējumu rakstīja, ka redzējis vietējos cilvēkus ejam pa galveno ielu un liekam šaujampulveri zem kolonām. Tās tikušas spridzinātas viena pēc otras, kamēr beidzot atrasts tieši tāds akmens cilindrs, kāds viņiem vajadzīgs.

Kopš 1920. gada Jordānijas Senatnes departaments ar ārzemju speciālistu palīdzību ir veicis izrakumus, pārvietojot tūkstošiem tonnu gruvešu, kuri aprakuši pilsētas lielāko daļu, un uzsācis restaurācijas darbus. Artemīdas templis, piemēram, tika pilnībā izjaukts un salikts atpakaļ pa vienam akmenim, trūkstošo vietā ievietojot jaunus.

Jeraša un Bībele

Jeraša, ko agrāk pazina kā Gerazu, Bībeles ziņojumos nav pieminēta, lai gan dažos manuskriptos parādās Gerazas vārds – vieta, kur risinājās kāds notikums Kristus dzīvē.

Jēzus un Viņa mācekļi tikko bija šķērsojuši ezeru, nonākdami „Gerasas apgabalā” (Marka 5: 1) jeb „gadariešu zemē, kas robežojas ar geraziešiem”, kā lasām kādā citā tulkojumā. Visticamāk, tā nav atsauce uz Gerazu, kas atradās 35 kilometrus uz dienvidaustrumiem no Galilejas ezera, bet gan Kursi pilsētu ezera austrumu krastā.

Lai kā arī nebūtu, šeit Jēzu sastapa divi jaunu garu apsēsti vīri. Jēzus viņus dziedināja un pavēlēja: „Ej mājās pie savējiem un stāsti tiem, ko Kungs tev darījis un kā ir tevi apžēlojis” (Marka 5: 19) Pieraksti vēsti par vienu no šiem vīriem, bet tas varētu attiekties uz abiem: „Viņš aizgāja un sāka Dekapolē stāstīt, ko Jēzus viņam bija darījis, un visi brīnījās.” (20. pants)

Jeraša bija viena no Dekapoles pilsētām – tas var nozīmēt, ka izdziedinātais vīrs savu piedzīvojumu stāstīja arī Jerašas iedzīvotājiem.

Pazudušais dēls

Nav neiespējami, ka viena no pazīstamākajām Bībeles līdzībām norisinājās tieši šeit. „Kādam vīram bija divi dēli,” Jēzus teica, „un jaunākais no tiem sacīja tēvam: „Tēvs, dod man īpašuma daļu, kas man pienākas!” Un tas sadalīja visu mantu starp viņiem.” (Lūkas 15: 1-2)

Šis jaunais cilvēks bija uzaudzis stingrā ebreju ģimenē, un viņam tā bija apnikusi. Viņš, līdzīgi daudziem nemierīgiem mūsdienu jauniešiem, vēlējās izrauties no vecāku uzraudzības un „labi pavadīt laiku”. Tēvs tam iedeva gan naudu, gan brīvību, pēc kuras viņš tā skuma. „Pēc nedaudz dienām jaunākais dēls savāca visu un aizbrauca uz tālu zemi, un tur izšķieda savu mantu, izlaidīgi dzīvodams.” (13. pants)

Ak, kas tā bija par dzīvi! Teātri, zirgu sacīkstes, spēles, prostitūtas un daudz naudas, lai to visu izbaudītu. Un tikmēr, kamēr nauda bija, viņam bija arī daudz draugu, kas palīdzēja to tērēt.

Nav teikts, kur atradās šī „tālā zeme”, taču tajos laikos, kad ceļošana nebija tik vienkārša, Dekapole varēja šķist visai tālu no mājām. Tā kā tā bija romiešu pilsēta, jaunākais dēls varēja justies brīvs no ierobežojumiem, kas viņam varētu likt uzvesties, kā savas tautas pārstāvim pieņemts. Ļoti iespējams, ka viņš „izšķieda savu mantu” Jerašā.

Taču nauda neturas mūžīgi, un, kad tā beidzās, tas pats notika ar jaunā cilvēka draugiem. Kad tam kabatā nebija ne graša, draugi vairs nevēlējās viņu pazīt. Vēl jaunāk – „tajā zemē izcēlās liels bads.” (14. pants) Vienīgais darbs, ko viņš varēja dabūt, bija cūku ganīšana.

Jaunākais dēls jau labu laiku bija atbrīvojies no sirdsapziņas pārmetumiem, taču cūku barošana pat šim ebreju brīvdomātājam laikam bija pēdējais salmiņš. Sēžot un skatoties dzīvnieku urkšķēšanā, viņa domas vērsās mājup. Mājas vairs nelikās tik briesmīga vieta – tur pat kalpiem ēdamā ir papildnam. Lēmums bija pieņemts – viņš „attapās”. (17. pants)

Pazudušais dēls atgriežas

Atstādams cūkas, viņš devās ceļā, pie sevis prātodams: „Es celšos un iešu pie sava tēva un sacīšu viņam: „Tēvs, es esmu apgrēkojies pret debesīm un pret tevi. Es vairs neesmu cienīgs saukties par tavu dēlu. Pieņem mani par vienu no saviem algādžiem!” Un viņš cēlās un gāja pie sava tēva.” (18. - 20. pants)

Viņš noteikti bija pamatīgi satraucies par šo satikšanos. Iespējams, viņš zināja, ka vecākais brālis būs sašutis par viņa atgriešanos. Viņam varēja būt bail par tēva reakciju. Taču, „viņam vēl tālu esot, tēvs viņu ieraudzīja un iežēlojās par viņu, un, pieskrējis klāt, krita viņam ap kaklu un skūpstīja.” (20. pants)

Nebija nekādu pārmetumu, nekādu nosacījumu. Ilgu laiku tēvs bija cerējis un lūdzis, lai dēls atgrieztos, un tagad beidzot viņš ir atnācis. Tēvam pietika ar to, ka dēls ir atgriezies un ka viņam ir žēl par sadarītajiem nedarbiem.

Pazudušais dēls uzsāka runājamo, ko tas bija sacerējis vēl pie cūkām. „Dēls viņam sacīja: „Tēvs, es esmu apgrēkojies pret debesīm un pret tevi, es neesmu vairs cienīgs saukties par tavu dēlu.”” (21. pants) Bet, pirms viņš vēl paspēja izteikt sagatavoto teikumu par kalpa darbu, „tēvs teica saviem kalpiem: „Ātri atnesiet vislabāko tērpu un apģērbiet viņu, un velciet viņam pirkstā gredzenu un apavus kājās! Vediet baroto teļu, nokaujiet to, tad ēdīsim un priecāsimies! Jo šis mans dēls bija miris un atkal ir dzīvs, viņš bija pazudis un nu ir atradies.”” (22.-24. pants) Pazudušais dēls vairs nebija pazudis – viņam atkal bija dēla tiesības.

Dieva raksturs

Šis brīnīšķīgais stāsts mums ļoti daudz ko atklāj par Dievu. Mēs visi vienā vai otrā veidā esam aizgājuši projām. Neviena no mums nav pelnījis saukties par Dieva dēlu vai meitu, taču, atgriežoties pie viņa, mēs nedzirdam nekādus pārmetumus. „Tāpat ir prieks Dieva eņģeļiem par vienu atgriezušos grēcinieku.” (10. pants)

„Visa mūsu taisnība ir kā sārņainas (netīras) drēbes” (Jesajas 64: 6), bet mūsu debesu Tēvs mūs ieģērbj nevainojamā Jēzus taisnības tērpā, un mēs Dieva priekšā varam atrasties tā, it kā nekad nebūtu grēkojuši. „Viņu, kas grēka nepazina, viņš mūsu dēļ padarīja par grēku, lai mēs viņā taptu par Dieva taisnību.” (2. Korintiešiem 5: 21)

Bībele mums daudz atklāj par Dievu. Viņš ir reāla persona, un viņš vēlas būt mūsu draugs. Mateja 28: 19 Jēzus saviem mācekļiem noteica kristīt ļaudis „Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā”.

Šie trīs ir viens tādā nozīmē, ka viņiem ir vienāds raksturs un tas pats mērķis. Jēzus par saviem mācekļiem lūdza: „Lai viņi būtu viens, tāpat kā mēs esam viens.” (Jāņa 17: 22) Tāpat kā armija soļo kā „viens vīrs”, kā komiteja runā „vienbalsīgi”, kā kristiešiem var būt „viena ticība” (Efeziešiem 4: 5), tā arī dievišķās trīsvienības personas ir „viens”.

Grieķu vai hindu dieviem nodomi var būt pretēji, tie var savā starpā cīnīties, bet trīs atsevišķās patiesās Dievības personas patiešām ir viens. Tēvs vada Visumu. Jēzus jeb Dēls ir Dieva Vārds, kurš izsauca esamībā pasauli. Dieva Gars vienlaikus atrodas visur un fiziski izpildīja radīšanas darbu. Dievības trīs personas darbojās kā vienots veselums pasaules radīšanā, un tās ir arī nevainojami vienotas mīlestībā pret pazudušo cilvēci.

Kristus bija Radītājs

Kad Jēzus Betlēmē piedzima, tas nebija viņa esamības sākums. „Jo caur viņu ir viss, kas radīts gan debesīs, gan virs zemes... Visas lietas ir radītas caur un uz viņu. Viņš ir pirms visa, un viss ir dibināts viņā.” (Kolosiešiem 1: 16-17)

„Iesākumā bija Vārds, un Vārds bija pie Dieva, un Vārds bija Dievs. Viņš bija iesākumā pie Dieva. Viss ir radies caur viņu, un nekas, kas ir radies, nav radīts bez viņa.” (Jāņa 1: 1-3)

Nav nekādu šaubu par to, kas ir šis „Vārds”: „Vārds tapa miesa un mājāja mūsu vidū.” (Jāņa 1: 14)

Mūsu mirstīgais prāts nespēj aptvert, kā Dievs Radītājs varēja piedzimt Betlēmē kā mazs bērniņš. „Visatzīstami liels ir dievticības noslēpums: viņš ir parādījies miesā.” (1. Timotejam 3: 16)

Jeruzālemē pie pašiem Damaskas vārtiem kreisajā pusē astoņu metru dziļumā arheologi ir atseguši ieeju pilsētā, kas tika lietota Romas valdīšanas laikā. Tie ir šauri, velvēti vārti, pie kuriem es bieži esmu nostājies un mēģinājis iztēloties, kā tas notiek. Ļaudis spiežas iekšā un ārā, viens otru grūstīdami. Iztēlē es redzu kādu citu stāvu ejam caur šiem vārtiem. Tas ir vienkārša galdnieka stāvs, kurš patiesībā ir pats Radītājs. Taču ļaudis, kas viņu stumda, to absolūti neapzinās. Viņiem tas ir vienkārši kāds cits cilvēks, un tie turpina savu nevērīgo gaitu.

Kā viņš to var paciest? Kāpēc viņš neatklāj savu dievišķo izcelsmi un nenoliek viņus pie vietas? Tādēļ, ka viņš „sevi iztukšoja, pieņēmis kalpa veidu, un, tapis pēc cilvēka līdzības un būdams tāds pats kā cilvēks, viņš pazemoja sevi, kļūdams paklausīgs līdz nāvei, līdz pat krusta nāvei.” (Filipiešiem 2: 7-8)

Kad pirms dažiem gadiem es biju Jeruzālemē ar televīzijas komandu filmēt sēriju „Rokoties pagātnē”, mēs redzējām kādu vecu vīru streipuļojam pa šauru ieliņu ar lielu ledusskapi uz muguras. Nesamais bija ļoti smags, un mums šī vīra bija žēl. Taču ir cilvēki, kuri nes vēl smagāku nesamo – vainas apziņu par saviem grēkiem un kļūdām, ko tie sadarījuši visas dzīves garumā. Jēzus teica: „Nāciet pie manis visi, kas esat nopūlējušies un zem smagas nastas, un es jūs atvieglināšu.” (Mateja 11: 28)

Jēzus Kristus ir nomiris mūsu vietā, viņš ir saņēmis sodu, kuru bijām pelnījuši mēs, un, kad mēs tam noticam, viņš noņem no mūsu pleciem šo vainas apziņas un grēka nastu.

Piedošana darbībā

Kādu dienu agri no rīta Jēzus iegāja dievnama pagalmā, nosēdās un mācīja cilvēkus, kuri drūzmējās ap viņu. Iedomājies šo ainu! Dieva Dēls, neatpazīts un negodāts, sēž uz tempļa kāpnēm, mācīdams pazudušas dvēseles par Tēva mīlestību!

Kaut kad ainas vidū parādās daži trokšņaini farizeji, stiepdami bezpalīdzīgu sievieti. Tie viņu bija pieķēruši pašā laulības pārkāpšanas brīdī, un saskatīja šeit milzīgu izdevību vienkāršo Galilejas skolotāju noķert lamatās.

Atvilkuši sievieti pie Jēzus, tie sacīja pārspīlētā godbijībā: „Skolotāj, šī sieviete ir pieķerta laulības pārkāpšanas brīdī, bet Mozus mums bauslībā pavēlējis tādas nomētāt akmeņiem. Un ko saki tu?” (Jāņa 8: 4-5)

Protams, šis jautājums bija provokatorisks. Ja Jēzus teiktu viņu nomētāt akmeņiem, tie tecinūs dotos pie Romas varas pārstāvjiem, apsūdzot Jēzu valsts varas uzurpācijā, kurai vienīgajai bija tiesības piespriest nāves sodu. No otras puses, ja Jēzus teiktu to nedarīt, tie uzvaroši apsūdzētu viņu jūdu tautai Mozus likumu neievērošanā, un Mozu tauta augsti godāja.

Jēzus izlikās nedzirdam. Viņš sāka ar pirkstu rakstīt dievnama bruģi klājošajos putekļos. Nepacietīgi pieprasīdami atbildi uz savu jautājumu, farizeji drūzmējās ieraudzīt, ko viņš raksta. Beidzot Jēzus paraudzījās augšup un teica: „Kurš no jums ir bez grēka, lai pirmais met akmeni uz viņu!” (7. pants) Tas izklausījās kā nāves spriedums izbiedētajai sievietei. Viņa saspringusi gaidīja krītam pirmo akmeni. Bet nekas nenotika, un Jēzus atkal noliecies rakstīja uz zemes.

Mums nav pateikts, ko Jēzus tur rakstīja. Iespējams, tas bija noziegumu saraksts, kurus veikuši šie svētulīgie liekuļi, darbi, kurus tie pašapmierināti domāja cilvēku acīm neredzamus, un tagad nevēlējās, lai tie tiktu visiem atklāti. Viņus pārņēma vainas apziņa un bailes, un „to dzirdējuši, viņi cits pēc cita gāja projām, sākot ar vecākajiem. Un Jēzus palika viens līdz ar sievieti, kas stāvēja vidū.”

„Jēzus piecēlās un viņai jautāja: „Sieviete, kur viņi ir? Neviena tevi nenotiesāja?” (9., 10. pants)

Pacēlusi acis, izbailu pārņemtā sieviete redzēja, ka cietsirdīgie farizeji visi bija aizgājuši. Pārsteigumā viņa atbildēja: „Nē, Kungs, neviens!” Tad Jēzus sacīja: „Arī es tevi nenotiesāju, ej un no šī brīža vairs negrēko!” (11. pants)

Vai tu esi grēkojis? Vai tu esi darījis lietas, par ko tev tagad ir kauns? Ja tu kā pazudušais dēls vai kā nožēlojošā sieviete nāksi pie Jēzus un teiksi, ka tici viņam, arī tu gūsi atvieglojumu viņa vārdos: „Arī es tevi nenotiesāju; ej un no šī brīža vairs negrēko!”

Ovālais forums

Adriana arka

Dienvidu teātris

Nimfu templis

(Attēli: shutterstock.com)